

Mustahkam oila – yurt tayanchi

ODILA DAVTRASIDA

№ 1
(451)
2021-yil
7-yanvar
payshanba

www.od-press.uz

Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta

Gazeta 2012-yil may oyidan chiqa boshlagan.

**ОДАМЛАРНИ
ЖАҲОЛАТДАН,
ДУНЁНИ ЭСА
ҲАЛОКАТДАН
САҚЛАБ..**

**ҲАВОСИЗ
ЯШАБ
БЎЛМАЙДИ**

**Аммо бугун, бемалол
матбуотсиз яшаш
мумкин. Чунки...**

**ВАЗИР АЙРИМ
ЎҚИТУВЧИЛАРГА
«ХАЙП» КЎТАРМАСДАН
БОШҚА ИШ ТОПИШНИ
МАСЛАҲАТ БЕРДИ!**

НЕГА?

**СЕРВИС СИФАТИДА
«ЎЗИМИЗГА ХОС» МОДЕЛ**

**ТУРИЗМНИ
РИВОЖЛАНТИРИШ
ВАЗИРЛИГИ УЧУН БУ
АРЗИМАС МАСАЛАМИ?**

ОДАМЛАРНИ ЖАҲОЛАТДАН

дунёни эса ҳалокатдан сақлаб...

Орамизда шундай одамлар борки, улар оддий ва хокисор. Камтарлик ва ростгўйликни ўзларига шиор қилиб олишган. Аслида бу шиор ҳам эмас, балки улар табиатан шунақа ёки оилада шу руҳда тарбия кўришган бўлади. Кўпчилик ҳавас қилса арзийдиган бу фазилат улар учун шунчаки ҳаёт тарзи.

Бу каби одамлар орамизда бир-да сезилиб, бир-да сезилмай ўз фаолиятлари билан машғул бўлиб юраверишади. Улар ҳеч қачон ўзликни намоён қилишни, жамоада эътироф этилишини ўйлаб ҳам кўришмайди. Ҳурматталаблик улар учун бегона. Кунлар, ойлар, йиллар — умр ўтаверади ва улар бир кун келиб ўша инсоний фазилатлари эвазига жамоадошлари, ёру биродарлари, умуман, уни таниган-билганларнинг юксак эътирофига ҳам, чексиз ҳурматига ҳам сазовор бўлишади. Ана шундай инсонлардан бири, оддий кутубхоначилик касбида ишлаб келаётган Шукуржон Алимовадир. У мана узоқ йиллардан бери Қўшқўпир туманидаги 44-умумий ўрта

таълим мактабида фаолият юритиб келмоқда.

Мактаб кутубхонасининг доимо ўқувчилар билан гавжум бўлишида Шукуржон опанинг хизмати катта. Ҳаммага бирдек хушмуомалада бўладиган опамизни мактаб жамоаси, ўқувчилар ҳам ҳурмат қилишади. У киши ишига нисбатан масъулият билан ёндашади. Шахсан Шукуржон опанинг ташаббуси билан мактабда турли китобхонлик танловлари, шоир ва ёзувчиларнинг таваллуд кунлари муносабати билан маданий-маърифий тадбирлар мунтазам ўтказиб келинади. Энг муҳими, Шукуржон опа бу ишларни қандайдир ҳисобот учун ёки режада белгилангани учун эмас, балки мактаб ўқувчиларини бадий мутула-

ага ўргатиш, уларни китоб билан дўстлаштириш мақсадида амалга оширади.

Президентимизнинг ёш авлод таълим-тарбиясида китобнинг ўрни ва аҳамияти бекиёс эканини алоҳида таъкидлаб, «Айни вақтда ахборот-коммуникация соҳасидаги охириги ютуқларни ўзлаштириш билан бирга, ёшларнинг китоб ўқишга бўлган қизиқишини оширишга, уларни китоб билан дўст бўлишига, аҳолининг китобхонлик савиясини янада оширишга алоҳида эътибор қаратиш лозим бўлади», дея билдирган фикрлари фарзандларимизни юксак маънавийатли, комил инсонлар қилиб тарбиялашда муҳим аҳамиятга эгадир. Давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган

бешта муҳим ташаббусдан бири ҳам ёшлар маънавиятини юксалтириш, улар ўртасида китобхонликни кенг тарғиб қилишдан иборатдир. Зеро, китобхонлик анъаналарини ривожлантириш, мутулаа маданиятини шакллантириш ва тараққий топтириш ўта зарур вазифалиги ҳар бир ота-она, ўқитувчи ҳамда кутубхоначиларнинг эътиборида бўлиши керак. Шу жиҳатдан олиб қаралганда, ўқувчиларнинг китобга бўлган қизиқишларини оширишда, уларни юксак маънавийатли қилиб тарбиялашда Шукуржон опа Алимованинг хизматларини ўқитувчиларнинг шарафли меҳнатига тенглаштириш мумкин.

Шукуржон опа фаолият юритаётган кутубхонада ҳозирги кунда ўн беш мингга яқин турли адабиётлар жамланган. Кутубхона фондиди бойитиш мақсадида ҳар йили хайрия марафонлари ташкил қилинмоқда. Зиё масканидаги китоб-

ларни кўз қорачигидек асраш, табиийки, опанинг зиммасида. Шунинг учун ҳам у кишини кўпинча ўз сеvimли масканида эскирган китобларни таъмирлаётган ҳолда учратасиз.

Бундан ташқари, кутубхонанинг фаол аъзолари томонидан ташкил қилинган кўнгилилар гуруҳи дарсликлар ва бадий адабиётларнинг сақланиши бўйича мустақкам назоратни ўрнатганлар. Бунинг натижасида кутубхонанинг фонди йил сайин бойиб, китобхонлар сони ҳам ошиб бормоқда.

Бугун орамиздаги одамлардан бири Шукуржон Алимованинг фаолиятига эътиборингизни қаратдик. Дарҳақиқат, уларнинг фаолияти ёшларимизнинг маънавий-маърифий савиясини оширишда бекиёс аҳамиятга эга. Аммо бунинг учун ҳар доим ҳам эътироф этавермаймиз. Аслида, Шукуржон опа каби зиё тарқатувчиларнинг шарафли меҳнати оламни зимистондан, одамларни жаҳолатдан, дунёни эса ҳалокатдан сақлаб қолинишига боис бўлса, ажаб эмас.

Сумбула МАТМУРОТОВА,
Мақсуда ТОИРОВА

ВАЗИР АЙРИМ ЎҚИТУВЧИЛАРГА

«хайп» кўтармасдан бошқа иш топишни маслаҳат берди, нега?

«Таълим сифати паст мактаблар жамоаси натижага ишлаш учун бор имкониятини сафарбар этишлари зарур, акс ҳолда бу ишни бошқа жамоа амалга оширади», — дея маълум қилди халқ таълими вазири Шерзод Шерматов ўзининг ижтимоий тармоқдаги саҳифасида.

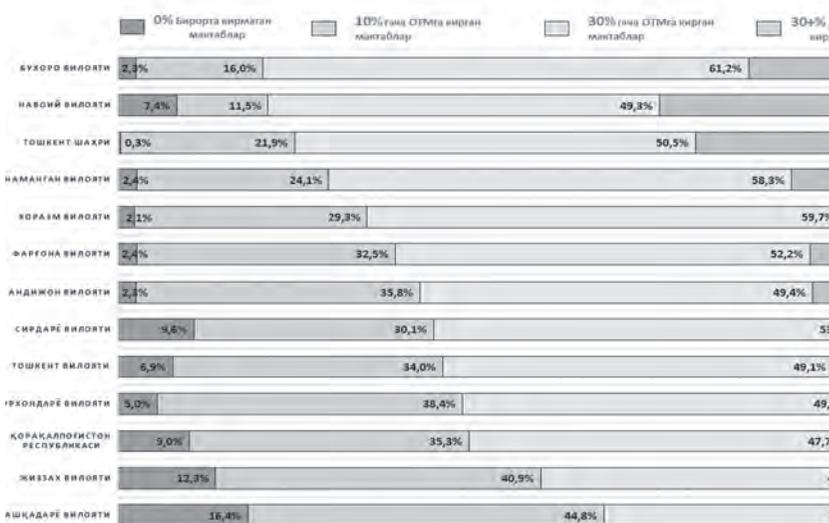
«Президентимиз Мурожаатномада таълим сифатини барча мактабларда кўтариш бўйича жуда катта вазифани белгилаб бердилар. Бунинг учун таълим сифати паст мактабга бошқа тумандан борган малакали ўқитувчи учун 50 фоиз устама, бошқа вилоятдан келганига эса 100 фоиз устама бериш кўзда тутиляпти.

Хабарингиз бор, битирувчиларнинг биронтаси ҳам олий таълим муассасаси (ОТМ)га кирмаган мактабларда узоқ вақт ишлаган раҳбарларни лавозимдан олиш бўйича чоралар бошлангани сабаб, ушбу мактаблар жамоаси ҳаракатга тушиб, бир йил ичида бундай мактаблар сони 3 баробар камайди!

Буёғига ўқувчилар битиришига атиги ярим йил қолди. Шунинг учун ушбу графикда кўрсатилган тўқ қизил рангдаги (0 фоиз) ва қизил рангдаги (10 фоизгача кўрсаткичга эга) мактаблар учун бу йил жуда катта синов йили бўлади. Шунинг учун, ушбу мактаблар жамоаси бирлашиб натижага ҳаракат қилиши зарур! Аввалгидек, биз кетсак, ўрнимизга ўқитувчи топиламайди дейиш хомхаёлдан бошқа нарса эмас.

Вазирлик, вилоят ва туман бўлинмалари ходимлари ҳам бундан бўён ФАҚАТ қизил (10 фоизгача

гина шов-шув, «хайп»га айланиши ҳам мумкин, чунки ҳеч ким ишдан шундоқ кетишни хоҳламайди. Лекин, мактабда ўқувчиларга таълим-тарбия берадиган ўқитувчилар ишлаши керак, уларни фақат ҳурмати ошириб, кўшимча шароит

кўрсаткичли) мактабларга бориб, улардаги ахволни яхшилаш бўйича ишлайди. Яшил категориядаги мактабларга умуман бормаса ҳам бўлади, уларга халақит қилинмаса бўлди асосийси. Уларда яхши ёш кадрлар бўлса, қизил категориядаги мактабларнинг раҳбар лавозимларига тавсия этиш керак холос. Шундагина ушбу яшил мактаблардаги ижобий муҳит қизил мактабларга ҳам тезроқ тарқалади, — деб ёзди вазир Шерзод Шерматов.

Вазир яна қуйидагича кўшимча қилиб ўтишни ҳам унутмади:

«Албатта, бу масала эртага анча-

яратишга ҳаракат қилиб борамиз. Аксинча, ўзининг устида ишламайди, адашиб мактабга келиб қолган, аввалги мажбурий меҳнат тизимида қандайдир сақланиб юрган инсонларга интернетда «хайп» кўтаришга ҳаракат қилгандан кўра, секин мактабдан бошқа жойдан иш топишни маслаҳат берамиз. Бундан бўёғига мактаблар фақат натижага ҳаракат қилади, ўқитувчилар ҳам ўз устида ишлашлари зарур. Вилоятларда бир ставкада бир нечта ўқитувчи ишлаётган мактаблар ҳам анчагина, ўқитувчиларнинг умумий сони ставкаларнинг сонидан 80 мингдан ортиқ!»

ИЖТИМОЙ ТАРМОҚЛАР ОРАЛАБ...

«Ёшларнинг лойиҳаларини молиялаштириш учун 100 миллион доллар ажратилар экан...

100 МИЛЛИОН ДОЛЛАР

тафаккур қилувчиларни етиштириб бера оладими?

Ўтган 2020 йилда ёшларнинг қарийб юз йилдан бери чиқаётган наири — «Ёшлар овози» («Туркистон») банкрот туфайли чиқмай қолди. Ўша газета ҳам қанча-қанча ижодкор ёшлар учун минбар эди, озми-кўпми ёшлар муаммоларини кўтариб чиқаётганди. Бугунги ёшлар газета ўқимайди дедик. Албатта ўқимайди, ахир биз уларни қўй қўлаб ўзимиз «тик-ток»га топишвордик-ку. Айримлар умрида газетани қўлига ҳам ушлаб кўрмаган, аслида тўрт қатор гапни ўқийдиган сизга ҳам йўқ бўлса-да, газетани қарши байроқ кўтариб чиқди.

Майли, бу ерда гап газета ҳақида эмас, гап натижага эришишда. «Камолот» иттифоққа айлантирилганда ҳам миллиардлаб пул ажратилган эди. Аммо ўша иттифоқ битта наири сақлаб қололмагани ажратилган пуллар қанчалик мақсадли ишлатилгани ҳақида шахсан менда шубҳа ўйғотади.

Ёшларни қўлаб-қувватлаш масаласини икки қўлимни кўтариб қувватлайман. Лекин ҳар бир тийин мақсадли сарфланиши, «тик-токер»ларни эмас, тафаккур қилишга қодир, билимли ва албатта саводли ёш авлодни тарбиялашга ишлатилиши тарафдориман...

ҲАВОСИЗ ЯШАБ БЎЛМАЙДИ

Аммо бугун, бемалол матбуотсиз яшаш мумкин. Чунки...

Ўғилчам билан бозор оралаб ўтаётганда у балиқларни томоша қилишни хуш кўради. Юзлаб балиқлар катта шиша идишларга тўлдирилган сув ичида ўзларини у ёқдан бу ёққа отиб, баъзан тепага сапчиб, саросимали ҳолда безовта сузиб юришади. Оғзини катта-катта очиб, ҳапқираётган балиқлар одамнинг раҳмини келтиради.

— Дада, ана у пуфакчалар нима? — сўраб қолади ўғлим.

— Ҳаво, — дейман унга тушунтиришга ҳаракат қилиб. — Балиқлар нафас олиши учун ҳаво юбориб турилмаса, улар ўлиб қолиши мумкин. Ана, хув ана у юқорида кимирламай ётган балиқлар борку, ўшалар ўлиб қолган...

— Нега бизга ҳам ҳаво юбориб турилмайди?..

Ҳарорат пасайиши билан ис газидан захарланиш хавфи нисбатан ошади. Ис гази ўпкани тўлиқ эгаллаб олса, у ерга тоза ҳаво кирмаса, инсон нобуд бўлади. Бу жуда аянчли ҳолат. Энг кўп ва бепул нарса ҳисобланган ҳаво кимгадир етмай қолиши оқибатида умрига яқун ясаллади. Кўпда унчалик эътибор берилмайдиган оддий ҳаво нафақат инсон, балки барча жонзотлар учун энг муҳим омил аслида. Лекин бу ҳақда фикр юритиш аксарият ҳолларда шунчаки қуруқ гап сифатида қабул қилинади. Сабаби, ҳавони на кўриб бўлади, на ушлаб.

Ҳаво туфайли биров бой бўлиб кетгани ё билимли бўлиб қолганини,

соҳа бу — таълим-тарбия эди. Бунинг учун аввало жамиятда халқнинг фикри-тафаккури уйғониши, янги замон талабларига уйғун бўлмаган биқик фикрлаш тарзини ўзгартириш зарур эди. Одамларга янги усулдаги таълим моҳиятини тушунтириш эҳтиёжи туғилган эди. Шунингдек, янги даврнинг ўзгаришларидан халқни воқиф этиш, дунёдан узилиб, тараққиётдан ортда қолмаслик учун ҳаракатга тушиш заруратини таъкидлаш, бундай фикрларни кенг оммага етказиш биринчи галдаги долзарб вазифа тусини олди. Шунда зиёлилар бу ишни оммавий тарғиботнинг энг мақбул шакли сифатида матбуотга мурожаат қилишди.

Таълим ислохоти ҳақида Мунавваркори, дунёга юзланиш, бошқалардан ортда қолмаслик, жамиятга суқилиб кериб келаётган янги омилларнинг туб аҳоли ҳаёт тарзига қай даражада уйғунлиги тўғрисида Бехбудий, жаҳолат қўйнидаги ҳаётни қай йўллар билан тараққиётга олиб чиқиш масаласида Қодирий, бадиий адабиётнинг туб

«Садои Туркистон» газетасининг 1-сон. 1919 йил.

периянинг кўп минг сонли армиясидан ва ундаги ўқотар курол-яроғлардан ҳам кучлироқ таъсирга эга бўлган эди.

Матбуот халқнинг ишончига, суянчига айланиб улгурганди. Оддий халқ ўз сармоясини таълим-тарбияга, матбуотга, илм-фанга сарфлади. Бу йўлда учрайдиган тўсиқлар маърифат истагидаги халқни ўз маслагидан чекинтиролмади.

Бу ҳолат то 37-йилнинг даҳшатли қатлиомларига озма-кўпми давом этди. Ғайриинсоний қатағонлар бу каби маърифат ва маънавият фидойилари фаолиятига узил-кесил нукта қўйди. Халқ эса, нафақат миллий маънавият, миллий таълим-тарбия тизими, ўзликни англаш, миллий давлатчилик тузumi, балки бу каби катта ислохотларни бошлаш ва оммага тушунтиришдаги мақбул механизм саналган матбуотдан ҳам ажралиб қолди.

Чинакам матбуот ҳеч қачон катта сармоя тўплашни ўзининг асосий мақсади қилиб ололмади. Агар шундай бўлса, бу сўз ва фикр эркинлигига соя

Аслида халқнинг маънавияти кўз билан кўриладиган моддий ҳодиса эмас. Лекин унинг аҳамияти инсон тирикчилигини таъминлаб турувчи ҳаво кабидир. Инсоннинг ҳаводан нафас олиши учун ҳеч бир ортиқча харажат ё ҳаракат талаб қилинмайди. Энг муҳими, у тўсиб қўйилмаса ёки булғалмаса, кифоя.

кимдир шу туфайли биров жиддий муваффақиятга эришганини ҳеч ким кўрмаган, эшитмаган. Қисқаси, нафас олаётганимиз ҳавога ҳаётимиздаги энг аҳамиятсиз нарсалардан бири сифатида қарашга ўрганиб қолганмиз. Ана шу ҳаво аслида бизнинг тирикчилигимиз омили эканини эса, кўпда мулоҳаза қилавермаймиз.

Балки бунга бизнинг бир қадар моддийлашиб бораётганимиз боисдир?..

Моддийпарастлик, Ҳазрат Навоий таъбири билан айтганда, инсоннинг асл кадр-қийматида зид турувчи бир воситадир. Аслида ҳаётимизда номоддий омиллар кўпроқ аҳамият касб этиши ҳеч инкор қилинмайди. Шундай бўлса ҳам маънавий омиллар аксар уйимиз тўрини эгаллаган моддий хузурида пойгақда қолиб кетаверади.

Тарихимизда «иккинчи ренессанс» даври деб юритилаётган ўтган асрнинг бошларида зиёли боболаримиз инсоният тараққиётининг моҳиятини илм-фан ва маърифат воситасида кўришди. Ислох қилиниши зарур бўлган биринчи

моҳияти ҳақида Чўлпон каби зиёлилар матбуотда бир қатор чиқишлар қилишди. Матбуот зиёлилар учун катта минбарга айланди. Фикрни оммага — ўз эгаларига энг мақбул тарзда етказишнинг бирдан-бир йўли матбуот эканини ўша пайтдаги илғор зиёлилар тўғри мулоҳаза қилишган эди. Ўз навбатида бу ҳаракат бир қанча қутилган натижаларни ҳам берди. У инсонлар ҳаёти, турмуш тарзини ислох қилишда, уларни жаҳолатдан уйғотишда кучли воситага айланди.

Аммо халқнинг куллик исканжасида бўлишидан манфаатдор томонлар бундан дарров хушёр торта бошлади. Қисқа вақт ичида матбуотга жиддий хужум уюштирилиб, бир қанча газета ва журналлар ёпиб қўйилди. Матбуот ўша пайтда энг қудратли деб ишонилган им-

солиши шубҳасиз. Мижознинг чўнтагидаги пулини қўлга киритишни бош маслақ қилиб олганлар учун матбуотдан бошқа пултопар тижоратлар ҳам кам эмас. Ҳар қандай жамиятда матбуот халқ ва ҳукумат ўртасида холис туриб, давр тарозусининг адолат шайи вазифасини бажариши шарт. Акс ҳолда, матбуот ўз вазифасини бажармай қўяди ва моҳиятини йўқотади.

Бугун негатири бекорчилик пайтларида одамлар бошини қотиришни

кўзлаган, шунинг орқасидан жарақ-жарақ пул топиш илинжида юрган баъзи нашрларга даврий матбуот деб қарайдиган бўлдик. Ёки шунчаки олди-қочди гаплар, қайсидир гўянданинг қуошқондан чиққан қилиқлари ҳақидаги хабарларни матбуот сифатида кўриб, дийдамиз қотди. Тўғриси, бу каби нашрлар халқнинг оғирини енгил қилиш, ҳаётдаги бирон муаммони ечишга ҳисса қўшмаганидан одамларда матбуотга бўлган ишонч аста-асталик билан батамом сўниб борди. Энг даҳшатлиси, шундай нашрлар «юқоридан буйруқ бўлган» деган сохта дўк-пўписалар билан обуна қилдирилгани ҳам ҳақиқат. Бундай ёндашув бора-бора халқнинг норозилигига сабаб бўлди. Салла ўрнига каллани оладиган айрим маҳаллий бюрократлар «мажбурий обуна» фониди халқни матбуотдан бутунлай узиб қўйди.

Эндиликда ўттизга-қиркка чиккан йигитлар бир ишнинг этагини тутмагани, ҳалигача ота-онасига ёки давлатга боқиманда бўлиб келаётгани, безорилик, фирибгарлик, жиноятчилик, оилавий ажрашишлар тез-тез кузатилаётгани жамиятни жиддий ташвишга солмоқда. Жойларда таълим-тарбия тизими бор. Болалар мактабларда ўқиб савод чиқаришяпти. Интернет орқали ўзлари истаган маълумотлар, хабарларга ҳам эга бўлишяпти. Бир дақиқадан камроқ вақт ичида дунёнинг хабарини кўздан кечиришяпти. Фақат бу хабарлар қачонки маърифат билан уйғун бўлсагина манфаатли илмга айланади. Маърифат аввало катталарда, ота-оналарда бўлиши зарур. Сабаби, жамиятнинг келажаги бўлган ёшларни улар тарбия қилади. Ўзида аниқ мақсад-маслақ бўлмаган ота-она фарзанди келажаги учун нима қила олади?

Соҳа мутахассислари иштирокида таҳлилий-танқидий материаллар бера оладиган ахборот воситалари бизда унча кўп эмас. Борлари ҳам халқнинг эътиборига, қўллаб-қувватлашига эҳтиёж сезади. Чинакам матбуотнинг вазифаси халқнинг оғирини енгил қиладиган, муаммоларига ечим топилишига кўмаклашадиган чиқишлар учун минбар вазифасини бажаришдан иборат. Шунинг учун ҳам шиддатли уруш пайтларида, қутилмаган табиий офатларда, қўйинки, ҳар қандай ҳолат ва шароитда ҳам оммавий тарғибот тўхтовсиз фаолият юритган. Ҳеч қачон танаффус билмаган. Халқдан узоқлашмаган. Халқ ҳам ўз ҳаётини усиз тасаввур қилолмаган.

Бир қарашда шунчаки қуруқ гапларга ўхшаб туюладиган оммавий тарғибот ҳамиша халқнинг назарида бўлган. Аслида халқнинг маънавияти кўз билан кўриладиган моддий ҳодиса эмас. Лекин унинг аҳамияти инсон тирикчилигини таъминлаб турувчи ҳаво кабидир. Инсоннинг ҳаводан нафас олиши учун ҳеч бир ортиқча харажат ё ҳаракат талаб қилинмайди. Энг муҳими, у тўсиб қўйилмаса ёки булғалмаса, кифоя.

Абдукарим АВАЗБЕКОВ

P.S. Биз ҳам мана шундай яхши ниятлар билан «Оила даврасида» газетасининг 2021 йилдаги илк сонини қўлингизга тутқазяпмиз. Газетамиздан оз бўлса-да маърифат, зиё, бир сўз билан айтганда, «тоза ҳаво» топа олаётган бўлсангиз, демак биз тўғри йўлдамиз.

Йил давомида биз билан ҳамфикр, ҳаммаслақ бўлиб, мулоҳазаларингизни биз билан ўртоқлашиб борасиз, деган умиддамиз.

«Хоразм сув таъминоти»

масъулияти чекланган жамияти жамоаси

14 январь – Ватан ҳимоячилари кuni билан Қуроли кучларимиз сафида ўзининг шарафли ва масъулиятли бурчини ўтаётган харбийларни ва барча юрдошларимизни самимий муборакбод этади!

**Йигитлар халқларнинг мақтови – кўрки,
Наслнинг жавҳари, давлат таянчи,
Юртнинг ободлиги, тўйлар сабаби,
Элнинг гуркираши, файзу қувончи...**

**Ўзбекистонимизда ҳамisha
тинчлик барқарор бўлсин!**

«Аму Бухоро» ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси жамоаси

Юртимизнинг барча
мард ўғлонларини,
шарафли йигитлик
бурчини муваффақият
билан ўтаётган
ҳарбийларни
яқинлашиб келаётган
кутлуғ айём – Ватан
ҳимоячилари куни,
Қуролли кучларимиз
ташқил
этилганлигининг
ўттиз йиллиги
шодиёнаси билан
муборакбод этади!

Йигит омон бўлса,
хавфу хатар йўқ,
Қалқон бор: қалъа бут,
қўрғон саломат.
Қизлар кулгусида
авжу даромад,
Чоллар уйқусида
жаннат, фароғат!..

**Байрам муборак,
азиз ватандошлар!**

« Очиги анчадан буён мени ўйлантириб келаётган масала – кўрсатилаётган сервис хизматлар ҳақида ёзмоқчиман.

СЕРВИС СИФАТИНИНГ «ЎЗИМИЗГА ХОС» МОДЕЛИ

Биринчи ҳолат. Банкларга бориб, тўловни амалга ошириш ёки бошқа турдаги хизматлардан фойдаланиш учун соатлаб навбатда турасан, саволларингга жўяли жавоб берадиган одам йўқ...

Иккинчи ҳолат. Овқатланиш учун «Миллий таом»лардан бирига кирдик. Сал нарироқда баланд товушда ҳиринглашаётган киз-йигит официантлардан бири ёнимизга югуриб келди ва бизни ичкарига бошлади. «Меню»ни сўрадик. Ҳозир деганича кетиб, 10 дақиқадан сўнг, олиб келди. Буюртмаимизни ёзиб олди. Йигирма дақиқалардан сўнг олдимизга келиб узр-маъзурни насия қилиб, «Сиз сўраган овқат йўқ экан, ўрнига мастава олиб келайми? (Эътибор беринг, олиб келсам бўладими, демаяпти!)», деб қолди. Биз чиқиб кетдик...

Учинчи ҳолат. «Макро» супермаркетлар тармоғининг очилганига салкам бир йил бўлиб қолган янги филиалидаман. Уч-тўрт хил қилиб пишириқлардан олдим. Сотувчи йигит пишириқларнинг ҳар бирининг нархи кўрсатилган ёрликни қути устига ёпиштириб берди. Тўлов қилгани касса олдида келдим. Касса олдида турган йигит «Кечирасиз, бу қутини очиб кўраман (Яна ўша гап, очиб кўрсам майлими, қаршимасмисиз демади!)», дея қутини очиб ичидагиларни текшира бошлади. «Устида этикеткаси бор-ку» десам, «Адашиб нархини тушириб қолдирмаганмикан, деб текшираман» деган жавобни олдим...

Тўртинчи ҳолат. Ижтимоий тармоқ орқали овқат буюртма қилдим. Аёл ўз маҳсулоти ва сервис хизмати мақтаётди. Тўлов 100 фоиз

олдиндан амалга оширилиши керак экан. Рақамини сўрадим, айтди. Буюртма вақтидан 20 дақиқа ўтиб ҳам етиб келмади. Берган рақамга кўнғироқ қилдим, афсуски ишламайди рақам бўлиб чиқди. Ана, холос! Телеграм манзилига хабар юбордим. Ўқияпти, жавоб йўқ. Йигирма дақиқадан сўнг суратдагига мутлақо тескари, совиб қолган овқат етиб келди. Бироқ ушбу ҳолат учун на узр сўрашди, на изох беришди...

Бешинчи ҳолат. Кўнғироқ театрига бордик. Ота-оналар билан бирга кўшиб ҳисоблаганда нари-бериси 20 нафарча одам чиқади. Кассир эса бизга 13-қатордан чипта берди. Олдинги қаторларда жой йўқ, деди. Ичкарига кирдик. Ҳеч ким йўқ. Ҳар ким истаган жойида ўтириб, спектаклни томоша қилди.

Олтинчи ҳолат. Темир йўл ёки самолётга чипта олиш учун бир ҳафта олдиндан боришга мажбурсан, акс ҳолда чипта тополмайсан. Аммо ўша йўналишга чиққанингда не кўз билан кўрасанки, ҳар бир вагонда ёки самолёт саломида камида 4-5 та бўш жой бўлади...

Балки бундай ҳолатларга сиз ҳам деярли ҳар куни учраётгандирсиз. Нима, сервис сифатининг ўзига хос ўзбек моделими бу?

Хўш, нима учун шундай? Туризмни ривожлантириш, ҳаётимизга инновацияни олиб кириш мақсадида тузилган вазирлигу турли кўмиталар учун балки булар жуда кичкина, арзимас бўлиб туюлар. Аммо, бизнинг ҳам, мамлакатнинг ҳам имижига мана шундай «кичкина масалалар»га катта эътибор орқали шаклланишига шубҳам йўқ.

Нилуфар ЖУМАЕВА

ЛУҚМА

ТЎҚЛИККА ШЎҲЛИКМИ БУ?

« Сўнги йилларда ҳаётимизга кириб келаётган техника ва технологиялар биз учун кенг имкон ва қулайликлар яратмоқда, мушкуллимизни осон қилмоқда. Бундан барчамиз хурсандимиз албатта.

Банк пластик карталари энди-энди оммалашаётган 2010-2014 йиллар, ўша вақтда ундан фойдаланишдаги қийинчиликлар кўпчиликнинг ёдида бўлса керак. Ҳамма савдо марказларида ҳам терминаллар ўрнатилмаган ёки ўрнатилган бўлса ҳам пластик карта орқали савдо қилишни истамасдан, уни растанинг тагига яшириб қўйиш ҳолатларини ҳам кўрдик. Пластик орқали савдо қилинганда нархлар сунъий оширилди, бечора истеъмолчи дардини қаерга айтишни билмас эди. Нақд пул зарур бўлиб қолганда эса фоиз эвазига пластик картадаги маблағини ечтирганлар қанча. Ўзимизнинг пулимизни 10-15, ҳаттоки 20 фоизини бериб, нақд пул

бу каби муаммолар ечимини топди. Савдо марказлари, автобус бекатларида пластик карта маблағларини нақдлаштирадиган банкоматлар ўрнатилган. Кечаю кундуз узлуксиз ишлайди. Лекин бизнинг бу имкониятларга муносабатимиз қандай? Бу шароитлардан қай йўсинда фойдаланяпмиз?

Афсуски, кечаги кунимиз кўпчилигимизнинг ёдимиздан кўтарилгандай. Банкомат ўрнатилган қайси хонага қараманг оёқ остида бетартиб ёйилиб ётган чек қоғозлари таъбингизни хира қилади. Ҳолбуки, барча банкомат олдида мана шундай чекларни ташлаш учун челақлар ҳам қўйилган. Баъзи кимсалар банкоматларга шикаст етказиётгани, атайлаб бузаётгани янада ачинарлидир.

Ҳа, ҳар бир инсонда ички маданият бўлсагина берилган имкониятни ҳам, яратилган шароитни ҳам кадрига етади. Февлимизда маданиятни яратиш учун эса, аввало ўзимиздаги кибрни енгишимиз зарур. Кеча кимларгадир ялиниб нақдлаштираётган эдик, бизга ҳам хориж мамлакатларидаги каби пластик картадан истаган вақтингда нақд пул ечиб олиш шароити кириб келармикан, дея орзу қилардик. Бугун эса оддий бир чек қоғозини эгилиб челақка ташлашга ҳафсаламиз етмайди. Буни кўриб тўқликка шўҳликми бу, дегинг келади.

Қамолитдин РЎЗИМАТОВ,
ЎзЖОКУ ҳарбий журналистика
йўналиши талабаси

олганмиз ўша вақтларда. Айниқса, чекка туманларда яшовчи аҳолига бу жуда катта қийинчиликлар туғдирган эди.

Мана, бир неча йиллар давомида замонавий техникалар шарофати билан

1990 йилда Республика рус тили ва адабиёти педагогика институти томонидан Закиржанова Мунира Мирякубовнага берилган № 248352 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**.

1995 йилда ЎзДЖТУ томонидан Сабирова Азада Ахмеджановнага берилган № 271510 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**.

«САҲИҲУЛ БУХОРИЙ»ДА

РАСУЛИ АКРАМ МУЪЖИЗАЛАРИ

Қурайшга
муносиб жавоб

V-жилд. 3886-ҳадис. Жобир ибн Абдуллоҳ розияллоху анҳумо айтади:

«Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи васалламнинг «Қурайш мени ёлғончига чиқаргач, Хижр*нинг ичида турдим. Шунда Аллоҳ менга Байтул Макдис*ни намоён қилди. Унга қараб турган ҳолиманда уларга унинг белгиларидан хабар бера бошладим*», деяётганларини эшитганман».

* Каъбанинг шимолий томонида ярим доира шаклида ихота қилиб қўйилган жой.

* Куддуси Шарифдаги Масжидул Аксо.

* Расули Акрам умрларида кўрмаган масжиднинг сифатлари, эшиклари сони ва шунга ўхшаш хос белгиларини баён қилганлар.

Синған оёқнинг шифо топиши

V-жилд. 4039-ҳадис. Баро розияллоху анҳудан ривоят қилинади:

«Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи васаллам ансорийлардан бир неча кишини яҳудий Абу Рофеънинг олдида юбордилар. Уларга Абдуллоҳ ибн Атикни амир этиб тайинладилар. Абу Рофеъ Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи васалламга озор етказар, у зотнинг зарарларига (бошқаларга) ёрдам берар эди. У ўзининг Ҳижоз еридаги қалъасида яшар эди. Улар унинг олдида яқинлашишганда куёш ботиб бўлиб, одамлар подаларини қайтариб олиб келишган эди. Абдуллоҳ шерикларига: «Жойингизда ўтириб туринг, мен ўзим бориб, эшикбонга ҳийла қилиб кўраман, шояд, кириб кетсам», деди. Юриб бориб, дарвозага яқин келди-да, сўнг

худди қазои хожат қилаётгандай, кийимига бурканиб олди. Одамлар кириб кетишди. Шунда эшикбон унга: «Эй Аллоҳнинг бандаси! Кирмоқчи бўлсанг, кир, дарвозани ёпмоқчиман», деди.

(Абдуллоҳ айтади:) «Мен кириб, яшириниб олдим. Одамлар кириб бўлгач, у дарвозани ёпди-да, лўқидонни қозикка илиб қўйди. Мен туриб, қалитлар томон бордим-да, уларни олиб, дарвозани очдим. Одатда кечки пайт Абу Рофеънинг хузурда суҳбатлашиб ўтиришар эди. У болохонасида экан. Суҳбатдошлари кетгач, унинг олдида чикдим. Ҳар эшикни очганимда, ортимдан (ичкаридан) қулфлаб олар эдим. (Ичимда) «Одамлар мени сезиб қолишса, уни ўрдиргунимча менга

ета олишмайди», дер эдим. Унинг олдида етиб бордим. Қарасам, у қоп-қоронғу уйда, аҳли оиласининг орасида экан. У уйнинг (айнан) қаерида эканини била олмасдим. Шунда мен: «Эй Абу Рофеъ!» дедим. У: «Ким бу?» деди. Овоз томонга бурилиб, унга қилич урдим. Сўнг эшикларни бирма-бир очиб, нарвонга етиб келдим. Ерга етдим деб ўйлаб, оёғимни қўйган эдим, йиқилиб тушиб, болдирим синди. Уни саллам билан боғлаб олдим. Кейин Набий соллalloҳу алайҳи васалламнинг хузурларига етиб бориб, у зотга (бўлган воқеани) айтиб бердим. Шунда у зот: «Оёғингни узат», дедилар. Мен оёғимни узатдим. У зот уни силаб қўйдилар. Оёғим умуман оғирмагандек бўлиб қолди».

« Эшматнинг тўртта фарзанди ва битта хотини бор. Улар қишлоқда яшади. Хориж киноларига ишқибоз акамиз анчадан бери бир нарсани амалга оширишни ўйлайди-ю, ҳеч журъати етмайди.

Хуллас, меҳрибон эр хотини учун тайёрлаган нонуштани ётоқхонага олиб кириб бериш саҳналари тинчлик бермасди унга. Бир томондан аёлини лол қолдирай дейди-ю, бошқа томондан қаралса, жа-а галати-да. Шундай пайтда ўзини ташқаридан кўрмоқчи бўлади, худди кинодагидек. Қараса, беўшов корин кўйган, тепакал ва катта мўйловли эркак патнис кўтарганча оёқлари учида ётоқхонага кириб кетяпти. Сюрприздан олдин хотини уйғониб кетса бўлмайди-да. Қолаверса, болалари отасини бундай аҳволда кўрса, нотўғри тушунишлари мумкин...

Хаёл сураркан, гўё улардан кимдир хабардор бўлиб қолишидан чўчигандек атрофга қараб-қараб кўйди. Хайрият, ҳеч ким сезмади. Ички курашда барибир ёстиқдошига ўзгача илтифот кўрсатиш хоҳиши устун келди. Тайёргарлик ишлари бир кун олдин, кечки пайт бошланди. Эшмат ака уйдагиларга билдирмасдан дўкондан киммат шоколад, алламбало қаҳва, ўзлари камдан-кам ишлатадиган қоғоз салфетка ва яна нималардир харид қилди. Уйга келса, анчадан бери меҳмон бўлишни ваъда қилиб юришган қайнота-қайнонаси келибди. Қандай хурсандчилик. Аммо эртанги режа нима бўлади? Бу ёғи энди таваккал. Қарор қатъий ва у ижро учун қабул қилинган.

Кечаги харид яширилган жойдан олинди. Катта патнисга бир амаллаб нонушта тайёрланди. Режанинг бу қисми ҳар қалай осон кечди. Мураккаби

ЎЗГАЧА ИЛТИФОТ

олдинда: кўпчилик барвақт турадиган уйда билдирмасдан ётоқхонага кириб кетиш. Ҳа, айтганча, акамиз куйиб-пишиб ошпазлик қилаётганда унинг қайнонаси билдирмайгина ташқарига чиқиб-киришга ҳамда ошхонадаги воқеага ҳайрон бўлишга ҳам улгурди.

Патнис кўлда. Қадамлар оҳиста. Мана, ётоқхона эшиги. У аста очилиб, ичкарига кирилса, марра забт этилади.

Сал нарироқда эса ҳар нарсага, айниқса бундай кутилмаган кўринишга қизиқаётган қайнона эшик тирқишидан билдирмайгина кузатиб турибди. Во-ажаб. Кўрсина куёви элликка қараб юмшай

бошлабдими? «Ошхона ҳақиқий эркаклар жойи эмас», дейдиган одамми шу, патнис кўтарган? Та-а-ак, бу ёғи нима бўларкан?

Ҳаяжондан терлаб кетган хонадон соҳиби ётоғига кирди, ниҳоят. Хайрият

сухбат ҳам анча чўзилди. Гапни қисқа қилиш иложсиз.

Бу ёқда эса хотин уйғонган. Қараса, тоза кўрпа-тўшак устида ховлидаги лой оёқли столча. Унинг устида эса уйларидаги энг катта патнис. У ёқда эса бир неча хил шоколад ва ширинликлар, қайноққина қаҳва. Хўш, бу нимани англитиши мумкин? Татиб кўрай деса, ҳали бет-кўлини юлмаган. Бунинг устига болаларига доим дастурхон устида овқатланишни уқтиришарди. Аёл мушоҳадани давом эттирмоқчи эди-ю, бугун кечроқ уйғонгани, уйда ота-онаси борлигини эслади...

Эшмат ака хонага келса, хотин ҳам, патнис ҳам йўқ. Аста ошхонага борди. Қайнона жўшиб нималарнидир гапирар, қайнота эса ҳар замон «Йўғ-э», деб кўярди. Куёвини кўришгач, иккиси ҳам ўрнидан тургудек, ўтирган жойини бўшатиб бергудек илтифот кўрсатишди. Анграйиб турган акамизни онахон шартта ёнига ўтқизди. Болажоним, дея кучиб, пешонасидан ўпди ва деди:

– Қизим ҳаммасини айтди. Бизни хурсанд қилай депсан-да. Эрта туриб, дастурхон тайёрлабсан. Сюрпризни хотининг қилгандай кўрсатмоқчи бўлибсан-а, камтарин болам. Даданг ишонмади. Аммо мен ҳаммасини ўз кўзим билан кўрганимни айтдим. Шу фақат ётоқхонага столни нега олиб кирганингни унча тушунмадим. Ҳа майли, барака топ.

Эшмат ака эса биронта кинода бундай яқун бўлмагани, экрандаги ҳаёт реалликдан фарқ қилиши ҳақида ўйлаб, мийиғида кулиб кўйди...

Тўлқин ЖУМАНАЗАРОВ

КУТЛОВ

«Жиззах сув таъминоти» масъулияти чекланган жамияти

**Неча бор заминни куйдирди оташ,
Неча бор мозийнинг айланди чархи.
Ва лекин йўлидан тоймади куёш,
Ва лекин тушмади ботирнинг нархи...**

**Жалолиддин Мангуберди издошлари бўлган
довюрак ўғлонларимизга яқинлашиб
келаётган 14 январь – Ватан ҳимоячилари
байрами қутлуғ бўлсин!**

**Она Ватан ҳимоясига сизнинг кўксингиз
доим қалқон, бу шарафли ва машаққатли
йўлда ҳеч қачон толманг, ҳориманг деймиз!**

«Ўзбектелеком»

UZTELECOM акциядорлик компанияси Наманган филиали жамоаси

Миллий армиямиз сафида
ўзининг шарафли ва
масъулиятли бурчини
сидқидилдан адо этаётган
шерюрак ўғлонларимизни
ҳамда барча
ватандошларимизни
14 январь – Ватан
ҳимоячилари куни байрами
билан муборакбод этади!

МАРМАР БАЙРАМИ – МИЛЛИЙ БАЙРАМИМИЗ!

Ўтюррак ҳарбийларимиз бор
экан, юртимиз сарҳадлари
ҳамиша мустаҳкам,
хонадонларимиз
тинч ва осойишта.

**Байрам муборак,
азиз Ватан ҳимоячилари!**

Хизматлар лицензияланган.

OILA
DAVRASIDA
Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta

«Оила даврасида» газетаси
таҳририяти» масъулияти
чекланган жамияти

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси Кенгаши;
Ўзбекистон ёшлар иттифоқи марказий кенгаши;
«Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси;
«Ўзбекистон почтаси» акциядорлик жамияти;
«Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси;
Акциядорлик тижорат «Алоқабанк».

Газетада интернет материалларидан ҳам фойдаланилган.
Газета 2012 йил 20 апрелда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0814-рақам билан рўйхатга олинган.
«Шарк» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41.

Бош муҳаррир

Хуснидин
БЕРДИЕВ

Таҳририят манзили:

Тошкент шаҳри, 100000. Амир Темури 1-тор кўчаси, 2-уй.
Тел/факс: 234-83-45. E-mail: info@od-press.uz

Газета таҳририят компютерида терилди ва саҳифаланди.

Буюртма: Г-127
ISSN 2181-6190
Обуна индекси — 193
Адади: 1 259 нуска.
Нархи: келишув асосида.
Қоғоз бичими А-3, ҳажми 2 босма табоқ.
Офсет усулида босилган.

Чоп этишга топширилди: 20:00

123456